

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217217785
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2217217785.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a Mgr. Jozefa Mačeja, v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpeného splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: N. R., nar. XX. A. XXXX, bytom S. XXX, S., zastúpeného advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, so sídlom Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda, IČO: 31 823 971, o zaplatenie 3.196,08 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 5. marca 2019 č.k. 9Csp/354/2017-100 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. a IV. z r u š u j e a vec mu v r a c i a na nové konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.470,62 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.261,30 eur od 1. novembra 2017 do 18. decembra 2018, zo sumy 3.161,30 eur od 19. decembra 2018 do 21. januára 2019, zo sumy 3.061,30 eur od 22. januára 2019 do 21. februára 2019 zo sumy 2.961,30 eur od 22. februára 2019 do zaplatenia s tým, že povolil žalovanému dlh uhradiť v mesačných splátkach po 100,- eur počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca pod stratou výhody splátok; výrokom II. čiastočne zastavil konanie čo do sumy 300,- eur; výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 12,56%. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil vecne tým, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žaloba žalobcu čo do zaplatenia istiny vo výške 2.961,30 eur a vyčísleného príslušenstva vo výške 509,32 eur (úrok 469,71 eur, poplatky 39,61 eur) je dôvodná, pretože na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzatvorenej 11. septembra 2014 poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úver vo výške 3.500,- eur s dohodnutou výškou celkových nákladov 9.422,19 eur, ktorý úver sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach v počte 120 po 81,- eur, ktorú povinnosť si žalovaný riadne neplnil a dohodnuté mesačné anuitné splátky riadne a včas žalobcovi neuhrádzal. Na základe výzvy na úhradu dlhu listom z 24. apríla 2015 žalobca vyzval žalovaného na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v celkovej výške 3.705,40 eur, z tohto na istine 3.196,08 eur, na úroku 469,71 eur, na poplatkoch za upomienky 39,61 eur do desiatich dní od doručenia. Výzvu žalovaný prevzal 29. apríla 2015, desaťdňová lehota uplynula 9. mája 2015. O úroku z omeškania rozhodol súd tak, že žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.496,08 eur od 1. novembra 2017 do 18. decembra 2018 a úrok vo výške 25,12 eur. Súd prvej inštancie po prepočte istiny uznal nárok žalobcu spočívajúci v rozdieli medzi skutočne poskytnutým úverom a vrátených peňazí z úveru (3.500-541,33 eur, t.j. 2.961,30 eur) a vo zvyšku istinu s príslušenstvom zamietol. Žalobu žalobcu považoval vo zvyšnej časti za nedôvodnú, listinnými dôkazmi nepreukázanú.

Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný uzavrel so žalobcom úverovú spotrebiteľskú zmluvu a doručeníím oznámenia o splatnosti mu vznikla povinnosť zaplatiť zostatok nesplateného úveru vo výške 4.005,40 eur, pozostávajúcu z úverovej istiny 3.496,08 eur, dlžných úrokov, poplatkov. Zosplatením došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu žalobcu so žalovaným a z toho dôvodu si žalobca už nemôže voči žalovanému uplatňovať ďalšie nároky z úverovej zmluvy, t.j. ani úrok vo výške 25,12% ročne z dlžnej sumy. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/142/98 a rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 a sp. zn. 6Co/182/2011. Vzhľadom na majetkovú, sociálnu a zárobkovú situáciu žalovaného, ktorý má tri deti, poberá len minimálnu mzdu, jedno dieťa je ťažko zdravotne postihnuté, manželka má zdravotné problémy, umožnil splácať dlh po 100,- eur. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, § 54 ods. 1, 2, § 559, § 563 a § 517 ods. 2 z.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). O náhrade trov konania rozhodol podľa pomeru úspechu a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal v súlade s § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) voči žalovanému náhradu vo výške 12,56%.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Dôvodil, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatočné a nezrozumiteľné odôvodnenie. Namietal, že z dokladov, ktoré žalobca k žalobe pripojil nesporne vyplýva, že po prevzatí úveru zaplatil tri splátky a to 81,- eur 20. októbra 2014, 81,- eur 20. novembra 2014 a 79,39 eur 20. decembra 2014, spolu zaplatil 241,39 eur, čím sa znížila suma istiny na 3.258,61 eur a ďalej platil až 19. decembra 2018 sumu 100,- eur, 22. januára 2019 sumu 100,- eur a 21. februára 2019 sumu 100,- eur, spolu 300,- eur, čím sa znížila dlžná istina na sumu 2.958,61 eur, pričom s touto skutočnosťou sa súd riadne nevyporiadal a ani dôsledne neodôvodnil, prečo ho zaviazal zaplatiť sumu 3.470,62 eur s úrokmi z omeškania 5,05% ročne od 1. novembra 2017 zo súm, ktorých výšku riadne nezistil ani neodôvodnil. Žalobca neosvedčil akým spôsobom splátky v sume 241,39 eur započítal, bez čoho možno dôvodne pochybovať o výške uplatnenej istiny a na ňu nadväzujúce úroky, ktoré sa viažu vždy na dlžnú istinu. Súd prvej inštancie počítal úroky z omeškania zo sumy 3.261,30 eur od 1. novembra 2017 do 18. decembra 2018, pričom správne mala istina predstavovať 3.258,61 eur a malo ísť o obdobie od 20. decembra 2018 do 21. januára 2019 zo sumy 3.158,61 eur a od 22. januára 2019 do 21. februára 2019 zo sumy 3.058,61 eur a od 22. februára 2019 zo sumy 2.958,61 eur do zaplatenia. Preto ho nemohol súd prvej inštancie zaviazat žalobcovi zaplatiť 3.470,62 eur, pričom takto určenú celkovú výšku ničím neodôvodnil. Z výroku I. vyplýva, že žalobcovi od 22. februára 2019 do zaplatenia má hradiť úroky z omeškania, pričom súd rozhodoval rozsudkom z 5. marca 2019. Súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca si voči nemu uplatnil celkovo 4.005,40 eur, pozostávajúcich z istiny 3.496,80 eur, z dlžných úrokov a poplatkov, pričom dlžná istina mohla byť len 3.258,61 eur, ktorá sa následne znížila ku dňu vyhlásenia rozsudku o 300,- eur a zostalo neobjasnené, v akej výške boli vypočítané úroky a o aké poplatky išlo ku dňu splatenia úveru, v tejto časti je rozsudok nepreskúmateľný. Keďže s výrokom I. súvisí i výrok IV., odvolanie smeruje proti výroku I. a IV. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je po skutkovej i právnej stránke správny, odzrkadľuje skutkový stav veci v čase vydaného rozhodnutia. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na istinu vo výške 2.960,31 eur, úrok do zosplatenia vo výške 469,71 eur a poplatkov vo výške 39,61 eur, pričom tvrdenia žalovaného, že súd priznal žalobcovi nesprávnu výšku istiny ako aj úrokov z omeškania sa neodvíjajú od správnych výpočtov. Žalobca predložil súdu 21. marca 2018 špecifikáciu žalovanej sumy, ako spôsob započítania úhrad a to na istinu, úroky, poplatky, pričom úhrady žalovaného neboli ani nemali byť započítavané len na istinu pohľadávky ako uvádza v odvolaní žalovaný. Úhrady žalovaného súd prvej inštancie započítal na istinu pohľadávky, ktorú znížil, nakoľko úroky po zosplatení neboli žalobcovi rozsudkom priznané. Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku jasne, zrozumiteľne odôvodnil výšku priznanej sumy a preto nemožno uvedené odôvodnenie rozsudku považovať za nepreskúmateľné. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie

dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/ a f/ CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex officio na vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti ako i v časti trov konania je dôvodné zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Predmetom prvoinštančného konania je žalobou uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3.496,08 eura s príslušenstvom a to zmluvným úrokom vo výške 2.970,73 eur, zmluvným úrokom vo výške 25,12% ročne zo sumy 3.496,08 eur od 1. novembra 2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.496,08 eur od 1. novembra 2017 do zaplatenia.

6. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vychádzajúc z rozsahu odvolania je výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.470,62 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.261,30 eur od 1. novembra 2017 do 18. decembra 2018, zo sumy 3.161,30 eur od 19. decembra 2018 do 21. januára 2019, zo sumy 3.061,30 eur od 22. januára 2019 do 21. februára 2019 zo sumy 2.961,30 eur od 22. februára 2019 do zaplatenia. Výrok II. a III. nadobudli právoplatnosť v zmysle odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným bolo posúdiť, či postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a či súd prvej inštancie správne vyhodnotil platby uhradené žalovaným v prospech žalobcu, teda či na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym zisteniam.

7. Prioritne sa odvolací súd zaoberal odvolacou námietkou, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný.

8. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

9. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania (strany sporu) na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený, a aby účastník konania (strana) nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdny musí pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho závery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Za arbitrárny, resp. nedostatočne odôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 154/2005 z 28. februára 2006). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Georgiadis vs. Grécko z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie Ruiz Torija vs. Španielsko z roku 1994, Kraska vs. Švajčiarsko z 29.04.1993). Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť

náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 CSP, vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

10. Občiansko-právne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP (odňatie možnosti konať pred súdom).

11. Odvolací súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné súhlasiť s názorom odvolateľa, že odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné vzhľadom na zmätočnosť a nejasnosť dôvodov. Z odôvodnenia vôbec nie je zrejmé, či súd prvej inštancie priznal len samotnú istinu či aj príslušenstvo - dohodnuté úroky a poplatky, keďže body 30, 31 - posledná veta, 33 si odporujú. Nie je zrejmé, či úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, absentuje posúdenie spotrebiteľskej zmluvy. Celý bod 31 je nejasný, zmätočný, keďže v úvode sa uvádza úrok z omeškania a odkaz na ustanovenie § 517 OZ a § 3 Nariadenia vlády a v odrážkach sa následne uvádza zmluvný úrok.

12. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Napadnuté rozhodnutie takéto riadne odôvodnenie neobsahuje a odvolací súd z neho nedokázal zistiť skutkové ani právne závery.

13. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne vo veci konať, v súlade s § 295 CSP obstaráť a vykonať dôkazy z úradnej povinnosti a nanovo rozhodnúť a svoje rozhodnutie riadne podľa § 220 CSP odôvodniť.

14. Súd prvej inštancie sa touto okolnosťou podľa odôvodnenia samostatne nezaoberal, hoci ak bola zmluvným veriteľom banka, tak bolo potrebné skúmať dodržanie ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“) ako aj ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Aktívnou vecnou legitimáciou sa vo všeobecnosti rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok) alebo procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmavanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitimácii nevysloví, nemusí znamenať, že sa ňou v konaní nezaoberal. Tým, že v tejto veci súd prvej inštancie čiastočne rozhodol v prospech žalobcu, ktorému priznal uplatnené právo z úverovej zmluvy, rozhodol vychádzajúc zo záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby voči žalovanému, u ktorého dospel k záveru, že je pasívne vecne legitimovaný. Žalobca svoju aktívnu legitimáciu opieral o právny úkon postúpenia pohľadávky pôvodným veriteľom, ktorým bola banka, pričom súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku samostatne nekonštatoval, či táto aktívna legitimácia postupníka sa opiera o zákonné ustanovenia, t. j. za podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona o bankách a v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

15. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného s ohľadom na obsah spisu dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že opomenul skúmať aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, ktorým je postupník R Collectors s.r.o., t. j. nebanková spoločnosť, teda či žalobca je nositeľom uplatneného práva voči žalovanému, ktorý má byť nositeľom zmluvnej povinnosti.

17. V danom prípade bolo nutné, aby sa súd prvej inštancie v rámci zisťovania skutkového stavu a následného právneho posúdenia zaoberal v základe tým, či v nadväznosti na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona o bankách došlo k platnému právnomu úkonu postúpenia pohľadávky z banky na žalobcu a či právny úkon postúpenia pohľadávky nie je pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný. K procesu postúpenia pohľadávky banky voči spotrebiteľovi na iný subjekt mohlo dôjsť za situácie, že nastala splatnosť splátky a odo dňa splatnosti splátky prešla doba 3 mesiacov omeškania. S ohľadom na ustanovenie § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch môže banka postúpiť pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere len vtedy, ak sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (t.j. po vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu). Banka teda nemôže postúpiť pri spotrebiteľskom úvere len časť nesplateného dlhu (napríklad 1 splatnú splátku), ale buď musí vyčkať konečný termín splatnosti dlhu alebo sama vyhlási mimoriadnu splatnosť dlhu pre nesplnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté (§ 565 Občianskeho zákonníka). Banka teda musí vždy - pred samotným postúpením pohľadávky - zaslať spotrebiteľovi výzvu na zaplatenie a predtým dodržať aj ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. upozorniť spotrebiteľa, že po 15 dňoch si uplatní právo na „zosplatenie“ celého dlhu (ak ešte nenastala konečná splatnosť dlhu) v súlade s dohodou oboch zmluvných strán a v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Až potom môže celú zosplatenú pohľadávku postúpiť inému subjektu (aj tzv. nebankovke; pri postúpení pohľadávky banke platí iné pravidlo upravené v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z.).

18. Odvolací súd posúdil odvolanie žalovaného ako opodstatnené a nemohol inak, než konštatovať, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Uvedené porušenie spočívalo v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, v jeho zmätočnosti, nejasnosti a preto napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie danú vec od základu nanovo prejedná rešpektujúc vyššie citované zákonné ustanovenia a prioritne posúdi, či žalobca má aktívnu vecnú legitimáciu. Ak súd dospeje k záveru, že aktívna vecná legitimácia u žalobcu nie je daná, žalobu bude musieť zamietnuť. Ak dospeje k záveru o danosti aktívnej vecnej legitimácii žalobcu, nanovo posúdi platnosť úverovej zmluvy s prihliadnutím na jej obsah a nanovo posúdi opodstatnenosť uplatnenia zvyšku žalovanej sumy. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP). Pri rozhodovaní o trovách konania bude mať na zreteli aj právoplatné výroky rozsudku o zastavení časti konania a zamietnutí časti žaloby.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).